

AVTAL

MELLAN

AFFÄRSVERKET SVENSKA KRAFTNÄT

OCH

FRIVILLIGA AUTOMOBILKÅRERNAS RIKSFÖRBUND

OM

TILLHANDAHÅLLANDE AV BANDVAGNSFÖRARE FÖR ELSEKTORN

19 DECEMBER 2025

Dokumentet är signerat med Svenska Kraftnät's underskriftstjänst, SendSign

INNEHÅLL

BAKGRUND	3
AVTALETS SYFTE	4
AVTALETS OMFATTNING	4
FAK ÅTAGANDE	5
4.1 Allmänna åtaganden	5
4.2 Förarna	5
4.3 Utbildning och övning	5
4.4 Arbetsmiljö och försäkring m.m. under utbildningar	6
4.5 Avrop av förare för tjänstgöring vid fredstida kriser	6
4.6 Fordonen	6
4.7 Register och personuppgifter	7
SVENSKA KRAFTNÄTS ÅTAGANDE	7
ERSÄTTNING ENLIGT DETTA AVTAL	8

Detta avtal ("**Avtalet**") har ingåtts mellan:

- (1) Affärsverket svenska kraftnät, org.nr 202100-4284, Box 1200, 172 24 Sundbyberg ("**Svenska kraftnät**"); och
- (2) Frivilliga Automobilkårens Riksförbund, org.nr 802008-5034, Karlavägen 65, 114 49 Stockholm ("**FAK**").

Svenska kraftnät och FAK benämns gemensamt som "**Parterna**" och var för sig som "**Part**".

Part äger inte rätt att utan andra partens skriftliga medgivande överlåta sina rättigheter eller skyldigheter enligt detta avtal.

Ändringar av detta avtal ska göras skriftligt.

Detta avtal träder i kraft vid undertecknandet och gäller tills vidare med tolv månaders uppsägningstid för respektive part. Detta avtal ersätter tidigare tecknade avtal mellan parterna.

Om regeringen har beslutat om höjd beredskap enligt lag (1992:1403) om totalförvar och höjd beredskap, råder under den tid då avtalet skulle ha upphört att gälla ska avtalet ändå gälla så länge den höjda beredskapen gäller.

Vardera parten utser, och säkerställer fortlöpande att det finns, en kontaktperson inom den egna organisationen som ansvarar för kommunikationen mellan parterna enligt detta avtal.

BAKGRUND

1.1 Svenska kraftnät

Svenska kraftnät får vidta åtgärder som stärker elförsörjningens beredskap under såväl fredstid som höjd beredskap.

Svenska kraftnät har ett mångårigt samarbete om tillhandahållande av personella förstärkningsresurser och utbildning av dessa med FAK och Bilkåren. Samarbetet har omfattat förstärkningsresurser för att hantera större störningar med behov av reparationsarbeten inom elsektorn i fredstid. Genom det allt försämrade säkerhetspolitiska läget sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022 finns ett behov av att säkerställa tillgång till sådana personella resurser som tillhandahålls av nämnda frivilligorganisationer även för höjd beredskap och krig.

1.2 FAK

FAK är en frivillig försvarsorganisation som omfattas av förordningen (1994:524) om frivillig försvarsverksamhet. Organisationens uppgift är att rekrytera och utbilda förare till totalförsvaret och samhällets krisberedskap. Organisationen finansierar utbildningen av frivilligpersonal genom så kallat 2:4-anslag från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

AVTALETS SYFTE

- 2.1 Detta avtal ingås i syfte att stärka elförsörjningens förmåga att hantera svåra störningar under såväl fredstid som höjd beredskap genom att säkerställa att det finns utbildade och tillgängliga bandvagnsförare för elförsörjningens räkning vid sådana störningar i elförsörjningen som kan leda till svåra påfrestningar på samhället.

AVTALETS OMFATTNING

- 3.1 Likalydande avtal har tecknats med Bilkåren då ansvaret för enligt uppdraget på totalen delas av FAK och Bilkåren.
- 3.2 Vid förares tjänstgöring efter avrop vid fredstida störningar inom elförsörjningen, s.k. insats, är det den aktör som avropar förare som står för avtal, arbetsmiljöansvar och försäkring samt kostnader för förarens tjänstgöring enligt Svenska kommunalförbundets avtal för räddningstjänstpersonal i beredskap (RIB-avtal). Villkoren för sådan tjänstgöring omfattas således inte av detta avtal.
- 3.3 Svenska kraftnät kan vidareutbilda förare med av Svenska kraftnät godkänt förarbevis för att dessa ska kunna bistå vid insatser med Svenska kraftnäts förstärkningsmateriel.
- 3.4 Parterna genomför årlig samverkan för att gå igenom rekryterings- och utbildningsbehoven för kommande år. I samband med detta genomförs också en långsiktig planering för den närmaste treårsperioden. Behovet av antal förare ska dokumenteras.
- 3.5 Parterna följer den värdegrund som part upprättat i sin respektive verksamhet.

FAK:S ÅTAGANDE**4.1 Allmänna åtaganden**

- 4.1.1 FAK genomför uppdraget på ett professionellt, fackmässigt sätt samt med stor omsorg och skicklighet.
- 4.1.2 FAK åtar sig att ansöka om medel hos MSB för utbildningen av förare enligt detta avtal.

4.2 Förarna

- 4.2.1 FAK anvisar Svenska kraftnät det antal bandvagnsförare som omfattas av detta avtal och säkerställer att FAK fortlöpande, tillsammans med Bilkåren, säkerställer det antal bandvagnsförare som detta avtal anger.
- 4.2.2 FAK ska verka för att de förare som erhållit Svenska kraftnät's förarbevis så långt möjligt säkerställs för elförsörjningens behov.
- 4.2.3 FAK ansvarar för att sluta avtal med föraren om utbildning, övning och tjänstgöring.
- 4.2.4 FAK ansvarar för att respektive anvisad bandvagnsförare har erforderlig körkortsbehörighet. FAK ansvarar även för att respektive förare är medveten om vad åtagandet för elförsörjningen innebär och att föraren motsvarar de fysiska, psykiska och andra krav som behöver ställas för att föraren ska kunna genomföra uppdraget samt att föraren i övrigt är lämplig för uppdraget.
- 4.2.5 FAK införskaffar de skyddskläder och annan utrustning som förarna behöver enligt särskilt fastställd utrustningslista.
- 4.2.6 FAK informerar respektive förare om förarens åtaganden vad gäller utbildning, övning, tjänstgöring, ordnings- och säkerhetsregler samt vilka konsekvenser det kan få om reglerna inte följs.

4.3 Utbildning och övning

- 4.3.1 När Svenska kraftnät påkallar behov av bandvagnsförare till utbildning, ska FAK, tillsammans med Bilkåren, kalla erforderligt antal förare till utbildning.
- 4.3.2 FAK tillhandahåller utbildningsmaterielen till respektive förare.
- 4.3.3 FAK kan efter samråd med Svenska kraftnät, boka lämpliga tider och övningsplatser för genomförandet av utbildningarna.

- 4.3.4 FAK utser kurschef och instruktörer till utbildningarna.
- 4.3.5 FAK genomför utvärderingar av respektive genomfört utbildningstillfälle och skickar utvärderingen till Svenska kraftnät.
- 4.4 Arbetsmiljö och försäkring m.m.**
- 4.4.1 FAK ansvarar för att förarna har erforderlig försäkring för deltagande i utbildning enligt detta avtal.
- 4.4.2 FAK ansvarar för arbetsmiljön för instruktörer och elever under de utbildningar som omfattas av detta avtal.
- 4.4.3 FAK fastställer och utbetalar ersättningen till förarna för deras deltagande i utbildning.
- 4.5 Avrop av förare för tjänstgöring vid fredstida kriser**
- 4.5.1 När Svenska kraftnät påkallar behov av bandvagnsförare till tjänstgöring, ska FAK, tillsammans med Bilkåren, kalla in det antal förare som begärts.
- 4.5.2 För medlemmar som ännu inte har krigsplaceras tecknas avtal mellan den enskilde medlemmen och FAK om att stå till förfogande för fredstida insatser. Ett sådant avtal kräver normalt godkännande från den enskilde medlemmens civila arbetsgivare.
- 4.5.3 FAK ska ha förmåga att under kontorstid ta emot Svenska kraftnäts, eller någon av Svenska kraftnät anvisad aktörs, avrop av förare.
- 4.5.4 FAK ska under en period om 14 dagar från avrop från Svenska kraftnät, elnätsföretag eller annan aktör inom elförsörjningen, tillsammans med Bilkåren, kunna tillhandahålla 100 antal förare. Förarna ska efter 48 timmars förvarning och på avrop inom 24 timmar kunna infinna sig hos avropande företag och på den plats som anges.
- 4.6 Fordonen**
- 4.6.1 FAK får inte nyttja Svenska kraftnäts fordon för andra ändamål än för att uppfylla detta avtal. Fordonen får användas för andra ändamål om FAK har i förväg begärt och fått skriftligt godkännande från Svenska kraftnät. Kravet på skriftligt godkännande kan ersättas med ett muntligt godkännande från Svenska kraftnäts kontaktperson eller annan enligt Svenska kraftnäts krisorganisation behörig beslutsfattare. Det muntliga godkännandet ska dock verifieras skriftligen i efterhand.

4.7 Register och personuppgifter

- 4.7.1 FAK ska löpande tillhandahålla Svenska kraftnät de personuppgifter som behövs för att Svenska kraftnät ska kunna hålla utbildningsregistret uppdaterat.
- 4.7.2 FAK säkerställer att det upprättas deltagarlistor och att erforderlig information sänds ut till kursdeltagare samt skickar rapporter efter genomförd utbildning till Svenska kraftnät.
- 4.7.3 FAK säkerställer den dokumentation som behövs för fastställande av ersättning till föraren inför Svenska kraftnäts utbetalning av ersättning till FAK.
- 4.7.4 FAK ska inhämta samtycke enligt dataskyddsförordningen från respektive förare att Svenska kraftnät får behandla förarnas personuppgifter för de övnings-, utbildnings- och tjänstgöringsändamål som omfattas av detta avtal.

SVENSKA KRAFTNÄTS ÅTAGANDE

5.1 Allmänt

- 5.1.1 Svenska kraftnät, eller aktör inom elförsörjningen, anmäler till FAK behov av förare som vid extraordinära händelser/svåra påfrestningar, höjd beredskap och krig kan tjänstgöra för insatser inom elförsörjningen. Svenska kraftnät anmäler också hur stor del av förarpoolen som avses krigsplaceras.
- 5.1.2 Svenska kraftnät kan finansiera utbildningar för vilka FAK inte erhållit medel från MSB, om Svenska kraftnät i förväg skriftligt godkänt att stå för kostnaderna.

5.2 Utbildning och övning

- 5.2.1 Svenska kraftnät ansvarar för att utbildningarna och övningarna tillgodoser elförsörjningens behov och uppfyller nödvändig kvalitet vad gäller innehåll och upplägg. Svenska kraftnät ska inhämta FAK:s synpunkter på utbildningsplaner och övningsmoment. Svenska kraftnät tillhandahåller via sina utbildningsledare utbildningar och övningar till instruktörer och förare på utbildningsplatsen.
- 5.2.2 Svenska kraftnät tar, i samråd med FAK, fram och utvecklar innehållet i det utbildningsmateriel som behövs för utbildningen respektive övningen.

- 5.2.3 Vid övning kallar Svenska kraftnät in det antal förare som behövs utifrån det register över förare som Svenska kraftnät håller.

5.3 Arbetsmiljö och försäkring

- 5.3.1 Svenska kraftnät ansvarar, via sin övningsledning för erforderliga försäkringar samt att arbetsmiljön säkerställs vid genomförandet av övningar.
- 5.3.2 Svenska kraftnät har rätt att via sin utbildningsledare omedelbart avvisa person från utbildning, övning eller tjänstgöring om föraren visar sig olämplig för uppdraget.

5.4 Fordon och förarbevis

- 5.4.1 Svenska kraftnät tillhandahåller fordon för utbildningarna och vid de insatser som genomförs efter avrop enligt gällande rutiner.
- 5.4.2 Svenska kraftnät utfärdar förarbevis till de förare som utbildas.

5.5 Register

- 5.5.1 Svenska kraftnät ska löpande hålla register för statistik, utbildning och utbildningsbehov uppdaterat.

5.6 Krigsplacering av förare för tjänstgöring under höjd beredskap

- 5.6.1 Svenska kraftnät tecknar, med stöd av förordningen för frivillig försvarsverksamhet, frivilligavtal med förare som är registrerade i Svenska kraftnäts förarregister. Svenska kraftnät hemställer om registrering för krigsplacering av förarna hos Plikt- och provningsverket.
- 5.6.2 Svenska kraftnät anmäler till FAK hur stor del av förarpoolen som avses krigsplaceras respektive endast vara knutna till Svenska kraftnäts krisorganisation.

ERSÄTTNING ENLIGT DETTA AVTAL

6.1 FAK rätt till ersättning

- 6.1.1 Vid övning ersätter Svenska kraftnät FAK för kostnaderna för förarnas deltagande enligt Svenska kommunalförbundets avtal för räddningstjänst-personal i beredskap (RIB-avtal).

- 6.1.2 Vid utbildning regleras ersättningen för förarnas deltagande i första hand mellan FAK och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (så kallade 2:4-medel). Svenska kraftnät kan stå för kostnaderna om Svenska kraftnät i förväg skriftligt godkänt att stå för kostnaderna.
- 6.1.3 Svenska kraftnät står för rimliga och skäliga kostnader för de skyddskläder och annan utrustning som förarna behöver för att utföra uppgifter enligt detta avtal. Kostnaden regleras i särskild ordning.
- 6.1.4 När FAK administrerar inkallning av förare till tjänstgöring vid fredstida kriser, ska Svenska kraftnät ersätta FAK för kostnader avseende nedlagd arbetstid.
- 6.1.5 FAK har rätt till ersättning av Svenska kraftnät enligt detta avtal mot förevisande av verifikation av kostnaden och faktura.
- 6.1.6 Fakturan ska ställas till Svenska kraftnät på det sätt som vid var tid anvisas på Svenska kraftnäts webbplats. På fakturan ska vid var tid av Svenska kraftnät angiven referens anges.

Avtalet har undertecknats elektroniskt av Parterna genom nedanstående företrädare.

Affärsverket svenska kraftnät

Ann-Sofie Fahlgren
sektionschef Externa uppdrag

Frivilliga Automobilkårernas Riksförbund

Curt-Ove Jakobsson
Rikskårchef

DOKUMENT SIGNATURER

Innehållet i detta dokument är digitalt signerat.
Namn och tidpunkter visas på denna sida.

Dokumentet är signerat med Svenska Kraftnätts underskriftstjänst, SendSign